

N:o 7.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759; gifven Stockholms slott den 30 december 1898.

Under åberopande af hosföljande i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga bilagda, af kyrkomötet, på sätt kyrkomötets jemväl bifogade skrifvelse utvisar, för dess del godkända förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759.

Härigenom förordnas, att 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Till detta val kallar prostén i hvarje kontrakt eller, om han är af laga förfall hindrad, den i hans ställe är förordnad alla till kontraktet hörande kyrkoherdar, komministrar och kapellpredikanter, äfvensom, der någon sådan syssla står ledig eller icke blifvit af den dertill utnämnde tillträdd, eller der innehafvaren är hindrad att sin valrätt utöfva, den, som sysslan förestår; är regementspastor boende inom kontraktet, skall jemväl han till valet kallas.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet i Marstrand måndagen den 11 augusti 1898.

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
ANNERSTEDT.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

Riksdagens underdåniga skrifvelse den 23 april 1898, deruti Riksdagen anhållit att Kongl. Maj:t måtte taga i öfvervägande, huruvida åt samtliga innehafvare af ordinarie presterlig befattning samt vice pastorer kunde medgifvas rätt att uti biskopsval deltaga, samt, derest så befunnes vara förhållandet, för Riksdagen framlägga förslag till ändrade lagbestämmelser i sådant syfte;

öfver hvilken framställning samtliga domkapitel afgifvit infortrade underdåniga utlåtanden.

Efter att hafva redogjort för handlingarnas innehåll yttrade föredragande departementschefen:

»Lika med Riksdagen och samtliga domkapitel finner jag rätten att deltaga i biskopsval böra utsträckas. Sådan rätt synes emellertid icke utan väsentlig rubbning af nu gällande grunder kunna tillerkännas pastoratsadjunkter, fängelsepredikanter eller innehafvare af andra mera tillfälligt anordnade presterliga tjenster, likasom icke heller vikarier i

sådana fall, då ordinarie tjensteinnehafvare finnes och är i stånd att utöfva sin valrätt. Lika litet torde de i den af Riksdagen åberopade motionen omförmälda domkyrkosysslomännens ställning vara sådan, att deras deltagande i biskopsval kan anses lämpligt eller af behovet påkalladt.

Riksdagen har jemväl ifrågasatt ett förtydligande af det i nuvarande föreskrift använda uttrycket »den äldste kyrkoherden». Af sammanhanget torde emellertid vara tillräckligt klart, att med detta uttryck betecknas den kyrkoherde, som längsta tiden innehaft sådan befattning inom kontraktet.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i enlighet med den af honom uttalade uppfattning inom justitiedepartementet upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759, af den lydelse bil. litt. A. vid detta protokoll utvisar, hemställde han i underdånighet, att högsta domstolens utlåtande öfver detta lagförslag måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Maj:ts Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo
Carl Olof Aulin.

Bilaga litt. A.

Förslag

till

*Lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och
superintendentsval den 30 maj 1759.*

Härigenom förordnas, att 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Till detta val kallar prosten i hvarje kontrakt eller, om han är af laga förfall hindrad, äldste kyrkoherden i kontraktet alla dit hörande kyrkoherdar, regementspastorer, komministrar och kapellpredikanter, äfvensom, der någon sådan syssla står ledig eller innehafvaren är af laga förfall hindrad att på sätt nedan sägs i valet deltaga, den, som sysslan förestår.

Utdrag af protokollet öfver ett lagärende, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol tisdagen den 30 augusti 1898.

Närvarande:

Justitieråden: CARLSON,
LINDBÄCK,
PETERSSON,
THOLLANDER,
BILLING,
BOHMAN,
WESTRING.

T. f. byråchefen för lagärenden revisionssekreteraren Hammar-skjöld föredrog i underdånighet note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 innevarande augusti, hvarmedelst, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmälde, högsta domstolens utlåtande inhemtats öfver ett inom justitiedepartementet upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759; varande berörda förslag bilagdt detta protokoll.

Högsta domstolen ansåg sig böra med afseende å föredragna lagförslaget erinra:

att, såsom Riksdagens skrifvelse innehölle och jemväl i ärendet afgifna utlåtanden gäfve vid handen, uttrycket »äldste kyrkoherden i kontraktet» lemnade rum för olika tydningar och följaktligen icke borde oförändradt bibehållas, utan antingen ersättas med ett annat, som tydligare återgäfve hvad dermed åsyftades, eller ock möjligen helt och

hållet utgå, i hvilken senare händelse vid förfall för prostens dennes ställföreträdare naturligen komme att blifva valförrättare;

att, då regementspastor näppeligen i denna sin egenskap kunde sägas tillhöra visst kontrakt, förslaget icke med erforderlig tydlighet angåfve, hvar han egde utöfva rösträtt;

att den, som förestode syssla, hvarmed rösträtt vore förenad, syntes böra vara berättigad att utöfva rösträtten jemväl för det fall, att innehafvare till tjensten väl blifvit förordnad, men ännu icke kunnat densamma tillträda;

samt att det syntes mindre lämpligt att göra vikaries rösträtt beroende deraf, huruvida den omständighet, som utgjort hinder för ordinarie tjensteinnehafvarens deltagande i valet, vore af beskaffenhet att kunna såsom laga förfall anses.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 9 september 1898

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Statsråden: friherre RAPPE,
 ANNERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 CLAËSON,
Justitieråden: PETERSSON,
 WESTRING.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

Högsta domstolens genom note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 11 nästlidne augusti inhemtade utlåtande öfver det vid nämnda protokoll fogade förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759.

Efter att hafva redogjort för utlåtandets innehåll hemställde föredragande departementschefen, att öfver lagförslaget med de jemknin- gar, som af högsta domstolens anmärkningar föranleddes, kyrkomötets yttrande måtte, jemlikt § 87 mom. 2 regeringsformen, inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i

nåder lemna bifall; och skulle i följd häraf till kyrkomötet aflåtas nådig skrifvelse af den lydelse bil. litt. B. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

J. J. G. De Geer.

Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till kyrkomötet, med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759; gifven Stockholms slott den 9 september 1898.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 23 sistlidne april anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida åt samtliga innehafvare af ordinarie presterlig befattning samt vice pastorer kunde medgifvas rätt att uti biskopsval deltaga, samt, derest så befunnes vara förhållandet, för Riksdagen framlägga förslag till ändrade lagbestämmelser i sådant syfte, vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 mom. 2 regeringsformen, inhemta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner ett i det af Riksdagen angifna syfte upprättadt lagförslag af följande lydelse:

»L a g

om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759.

Härigenom förordnas, att 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Till detta val kallar prostern i hvarje kontrakt eller, om han är af laga förfall hindrad, den i hans ställe är förordnad alla till kontraktet hörande kyrkoherdar, komministrar och kapellpredikanter, äfvensom, der

någon sådan syssla står ledig eller icke blifvit af den dertill ntnämnde tillträdd, eller der innehafvaren är hindrad att sin valrätt utöfva, den, som sysslan förestår; är regementspastor boende inom kontraktet, skall jemväl han till valet kallas.»

De till ärendet hörande i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll äfvensom Riksdagens skrifvelse bifogas.

Kongl. Maj:t förblifver kyrkomötet med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Till Konungen.

Sedan innevarande års Riksdag i skrifvelse anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida åt samtliga innehafvare af ordinarie presterlig befattning samt vice pastorer kunde medgifvas rätt att uti biskopsval deltaga, samt, derest så befundes vara förhållandet, för Riksdagen framlägga förslag till ändrade lagbestämmelser i sådant syfte, har Eders Kongl. Maj:t behagat genom skrifvelse den 9 sistlidne september inhemta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände ett i det af Riksdagen angifna syfte upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759; och får kyrkomötet, som vid granskning ej funnit anledning till någon erinran mot ifrågasvarande lagförslag, härmed för Eders Kongl. Maj:t gifva tillkänna, att kyrkomötet för sin del godkänner lagförslaget.

Underdånigst
GOTTFRID BILLING.

A. von Krusenstjerna.

Stockholm den 3 oktober 1898.

Kyrkomötets underdåniga skrifvelse i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- och superintendentsval den 30 maj 1759.

Vidimeras ex officio
Otto Rooth.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 30 december 1898

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
 WIKBLAD,
 friherre RAPPE,
 ANERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 CLAËSON,
 DYRSSEN,
Justitieråden: CARLSON,
 WESTRING.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

Kyrkomötets underdåniga skrifvelse den 3 sistlidne oktober i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse den 9 förutgångne september med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 mom. i förordningen om biskops- om superintendentsval den 30 maj 1759; varande af kyrkomötet i dess skrifvelse anmäldt, att kyrkomötet för sin del godkände lagförslaget.

Föredragande departementschefen hemställde i underdånighet, att ifrågavarande lagförslag måtte, jemlikt § 87 regeringsformen, för Riksdagen till antagande framläggas.

Med bifall till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition i ämnet, af den lydelse bilagan litt. D. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.
